

brugets Samråd for forskning og forsøg ydes der driftstilskud til særlige projekter under dennes virksomhed, der i øvrigt betales af Hedeselskabets egne midler.

Under Hedeselskabets plantningsafdeling drives forsøgsvirksomhed vedr. skovtræforædling, træarter til læhegn samt gødningsforsøg m. v.

Hedeselskabet varetager den helt overvejende del af det grundforbedringstekniske forsøgs- og udviklingsarbejde, der gennemføres her i landet.

Gennem faste kontaktorganer og et forsøgsudvalg med repræsentanter for alle relevante offentlige og private institutioner drages der omsorg for, at der ikke finder overlapninger sted.

## B. Konsulentvirksomhed.

Hedeselskabets hovedopgave har stedse været at yde vederlagsfri vejledning inden for følgende fagområder:

Anlæg af plantager  
Tilsyn med plantager  
Læplantning  
Landøkonomisk kulturteknik  
Hydrologi  
Kultivering og grundforbedring  
Mergel og jordbrugskalk  
Jordbundskemi og -fysik.

Dette arbejde kan sammenlignes med småskovforeningernes og landbo- og husmandsforeningernes konsulentvirksomhed.

Omfanget af konsulentarbejdet er ikke direkte registreret; men stikprøver viser, at Hedeselskabet årligt besvarer mellem 8.000 og 10.000 forespørgsler.

For teknisk bistand, herunder administration, planlægning og projektering inden for de ovennævnte fagområder, betaler rekvisitterne et honorar. Statens vederlag til Hedeselskabets lønkonto kommer også dette arbejde til gode.

I forbindelse med den under A 2 omhandlede vejledning har Hedeselskabets plantningsafdeling en omfattende forstlig konsu-

lent- og entreprenørvirksomhed, idet selskabet i dag varetager driften af ca. 2.000 plantageejendomme med et samlet bevokset areal på ca. 65.000 ha, og herudover udføres lejlighedsvis hugst og kulturopgaver i yderligere 4-5.000 mindre ejendomme.

For bistand ved andre opgaver, som f. eks. projektering af kloak- og spildevandsanlæg, administration af offentlige vandløb, planlægning af idrætsanlæg, vejafvandning m. v., opkræves et honorar, der fuldt ud dækker omkostningerne.

## C. Udvalgsarbejde.

Hedeselskabets medarbejdere er inddraget i et betydeligt udvalgsarbejde inden for skovbrugs- og landbrugserhvervene. Som bilag 1 er vedlagt en liste over de offentlige udvalg, som Hedeselskabet er repræsenteret i.

På bilag 2 er anført andre udvalg, foreninger, faglige sammenslutninger m. v., hvor medarbejderne varetager et arbejde, der har relationer til Hedeselskabets faglige virksomhed.

### *Sammenfatning.*

Det danske Hedeselskab virker som et serviceorgan for dansk landbrug og skovbrug og for centraladministrationen på de faglige områder, indenfor hvilke selskabet i kraft af sit specialuddannede personale råder over en ekspertise, som i hvert tilfælde ikke samlet findes inden for nogen anden offentlig eller privat organisation.

I kraft af sin specielle status som privat selskab med halvstatslige beføjelser har selskabet gennem årene opnået at blive et meget nyttigt bindeled mellem landbrugs- og skovbrugserhvervenes udøvere og de bevilligende myndigheder med rådgivende funktioner til begge sider på specielle fagområder.

De opgaver, som herved løses af Det danske Hedeselskab på en rationel og økonomisk måde, vil formentlig ikke med fordel kunne overføres til nogen anden eksisterende myndighed eller organisation.

*H. Sandahl Skov.*